

U. B. BERGEN

Ms. 1611.4

AVANTGARDEN

NR. 12

1. NOVEMBER 1944

4. ÅRG.

STENG REAKSJONEN UTE FOR ALLTID!

Krigen nærmer sig sin avslutning. De politiske mørkemennene rykker nå fram i flokk og følge. Ennå har de ikke kastet masken, men vi kan nå tydelig skjelne konturene av den nye reaksjonen som vil forsøke å smette inn når nazistene feies ut.

Med stor sindriighet og utrolig demagogi søker mørkemennene å undergrave det norske folkestyret — å frata oss sjølbestemmelsesretten. De pynter seg med demokratiske forsikringer mens de legger fram prosjekter som er sprunget ut av demokratiets diametrale motsetning.

Et av talerørene som mørkemennene nytter er den illegale avisa «Fritt Land»: 16. oktober offentliggjør de en artikkel «Et nytt administrasjonsråd». De går her inn for noe de kaller en hjemmefrontregjering», hvor flertallet måtte «ha tilbrakt den største tid siden 1940 i Norge og ikke utenfor landets grenser, men det ville ikke være riktig å utelukke folk fordi de på et eller annet tidspunkt ble nødt til å forlate landet». Dette skulle virke besnærende på alle oss som under hele okkupasjonen har kjempet her heime. Det er om å gjøre for mørkemennene å skape et skille i folket. På den ene siden vil de ha et mindretall av emigranter, på den andre siden flertallet som ble i landet, og dette flertallet gjelder det å kaste blå i øynene så det kan gi makten i landet til mørkemennene. Selv dette flertallet som har vært i landet søker de å spalte opp.

— «Så splid og hersk» — heter et gammelt ord. De skvr intet middel for å søke å spalte mennene for en mer aktiv krigføring ut fra de øvrige demokratiske grupperingene i folket. På en gemen måte går de her nazistene til hånd.

Kjernen i prosjektet er at det folkevalgte stortinget som sitter ifølge Norges grunnlov ikke skal sammenkalles og at regjeringa som er sprunget ut av dette storting skal avsettes. Det innrømmes i artikkelen at det ville være i strid med grunnloven, men «de konstitusjonelle vanskeligheter ved denne ordning skulle ikke være

uovervinnelige». Nei, ikke med metoder som mørkemennene kan lære av Adolf Hitler. Men etter den norske grunnloven fortsetter det sittende folkevalgte storting sin funksjon til nytt valg har funnet sted, og ene og alene dette storting bestemmer om den nåværende lovlige regjering skal tre tilbake, og i så fall er det stortinget som skal godkjenne den nye regjeringa.

Mørkemennene vet at det var mange i Norge som så skeptisk på regjeringa Nygårds-vold. I første rekke fordi den var dannet av Det norske Arbeiderparti. Heller ikke vi går i bresjen nettopp for denne regjeringa, eller nettopp for

Fort. s. 4.

“VOLKSSTURM”

NEWS CHRONICLE, Saturday, July 22, 1944



HEIL HITLER!

VI SLÅR

En tysk feltvebel som støttet seg til en kjepp kom fram fra skogen. Uten et ord ga han seg til fange. Øynene hans var uttrykksløse og han svarte på alle spørsmål med enstavelsesord. Det mest uttrykksfulle hos ham var kjeppen: på den hadde han skåret ut navnene på alle de stedene han hadde vært — Radom, Warszawa, Liege, Namur, Reims, Paris, Saloniki, Krakow, Lwow, Kiev, Gomel, Smolensk, Vjasma.

Da feltvebelen så at jeg gransket kjeppen hans, sa han: «Vi har vært overalt. Men hvorhen er vi egentlig kommet?» Allting er så relativt: Blant sine landsmenn som for lenge siden har mistet evnen til å tenke var denne feltvebel en ren Kant. Inutil for en måned siden grublet han ikke over den filosofiske betydningen av sitt felttog, men etterat han stiftet intimt bekjentskap med våre tanks og stormfly, begynte han å gruble. Han hadde blitt en Kant etter at han hadde drevet omkring i skogene en uke og måttet livnære seg med bær og vann fra myrene.

Den 24. juni, da offensiven vår tok til, utstedte infanterigeneral Jordan en dagsordre: «I dag har bolsjevikenes sommeroffensiv begynt I Frankrike har fienden takket være våre troppers forbitrete motstand lidd store tap og har bare oppnådd ubetydelige framganger. Heller ikke i Italia har fiendens heftige offensiv ført til noe resultat. Føran oss står oppgaven å holde stand mot det asiatiske angrepet og tilføye motstanderen slike slag at offensiven hans tilintetgjøres. Jeg er overbevist om at den niende armé som hittil har gått ubeseiret ut av alle kamper kommer til å forsvare sin ære i det slaget som nå nærmer seg. Heil Hitler!»

Et døgn seinere fikk fritzene hvordan den «hittil ubesei-

rede» tyske arméen tok heina på nakken. Vi lærer tyskerne å skamme seg, vi lærer dem det med ild. Men de er korka dumme elever, og korrespondanseundervisning bitter ikke på dem. Etter Minsk og Bobruisk gjorde tyskerne i Vilensk og Brest fortsatt forbitret motstand. Ilden i Kviterussland lærte ikke tyskerne i Warszawa det spor, og ilden i Polen kommer ikke til å lære tyskerne i Normandie det minste. Fritzene trenger mer direkte undervisningsmetoder. Og det er med denne undervisningen den Røde armé beskjeftiger seg fra Baltikum til Karpatene.

Verden synes at vår offensiv er en underlig historie. I løpet av en måned har vi gått fram en strekning så lang som fra Caen til Köln. Det er vanskelig å måle opp avstandene vi tilbakelegger i meter og yards. Utenlandske observatører beskjeftiger seg med gjetninger: hva er hemmeligheten ved offensiven?

Noen som er naive, eller som later som de er det, forsikrer at tyskerne trekker seg frivillig tilbake, at de unngår kamp. Men tyskerne sjøl dementerer denne påstanden. I kommunikeene sine forsikrer tyskerne sjøl at det finner sted «ytterst heftige avvergningskamper». Tyskerne sier sjøl: «det største slaget i denne krigen pågår». I sine kommunikeer har det ikke slik hast for tyskerne å trekke seg tilbake: to dager etter at vi erobret Lublin forsikret de at «garnisonen i Lublin forsvarer seg med framgang». Ennå mindre hast har tyskerne med å trekke seg tilbake i virkeligheten. De klamrer seg fast ved hver jordbit, de slåss om hver eneste by. De kryper fram av hiene sine. Etter Minsk kom Vilna, etter Vilna Brod-distriktet, etter Brod-distriktet Lwow.

Tyskerne forstår at de ikke lenger har noe sted å trekke seg tilbake til. Tyskerne forstår at Lettland ikke er Kalmusk-steppen. Tyskerne forstår at Warszawa ikke er Tobruk. Visse utenlandske

aviser forsøker helt forgjeves å utforske sjelen til den bortsmettende fritzen med teleskop når de skriver om framrykkingen vår. Men det er ikke fritzene det her dreier seg om, ikke om tyskerne trekker seg raskt tilbake, men om at vi rykker hurtig fram.

Hvor lenge siden er det at tyskerne trodde de hadde patent på knipetangbevegelser og omgående manøvrer? Hvor lenge siden er det at tyskerne innbilte seg at de hadde monopol på omringing? Det er andre tider nå. Tyskerne forsøker å holde stillinger, de gjør motangrep, de kaster sine beryktede «tigre» i kampen. Men når de forsøker å sette seg fast, så havner de i en knipetang. Når de går til motangrep, går de i døden. Og ikke engang pressefotografene interesserer seg lenger for deres «tigre». Na er det vi som kriger: tyskerne er blitt objektet.

Hvorfor går vi framover? Fordi vi kan krigskunsten. Våre marskalker og generaler har blitt herrer på slagmarken. Tyskerne tror de treffer disposisjoner, det er russerne som gjør det. I 1942 sloss den unge generalen Tjernjakovskij mot den ikke lenger så unge generalen Gollwitzer. Det var ved Voronesj, og det var der vi lærte å slåss. Nå er infanterigeneral Gollwitzer tatt til fange og ført til Tjernjakovskij: vi har lært å seire.

Nå utspilles krigen etter våre regler, og tyskerne har intet annet å gjøre enn å gjette. Og de gjetter dårlig. I mai skrev «Krakauer Zeitung»: «Sely om noen distrikter i Romania blir grepet av uro fordi det ser ut som om russerne har planer om å gå til offensiv i Jassy-området, så vil befolkningen i generalguvernementet fortsette rolig med sitt arbeid, for russerne vet at vegene hit er stengt for dem.» De trodde at vi skulle begynne i Jassy-retningen, men vi tok Lwow, vi tok Przemysl og vi gikk fram til Weichsel. I juni funderte «Danziger Vorpost» Estland

DEN NYE TRANSITTEN

Hvilken behandling skal de tyske soldatene få som rømmer over til Sverige fra Baltikum, Finnland, Norge eller Danmark? Noen hendinger den siste tiden gjør spørsmålet aktuelt. Særlig vil vi peke på behandlingen av de tyske soldatene som ble reddet fra Westfalen da dette fartøyet gikk på en mine utenfor den svenske vestkysten. Disse tyske soldatene ble fraktet inn til Göteborg hvor de ble bespist og ble derpå umiddelbart sendt til Tyskland. Det fins flere lignende eksempler, men av særlige grunner skal de inntil videre ikke behandles. Men selve prinsippet belyses med all ønskelig tydelighet av Westfalen-eksemplet.

Etter internasjonale og svenske nøytralitetsbestemmelser skal fremmede militære som kommer inn på svensk område avvæpnes og interneres til krigens slutt. Dette anses å være så vel en plikt som en rettighet for det nøytrale landet. Det er en rettighet for å beskytte seg sjøl, og en plikt overfor vedkommende soldaters motstander. Under den tyske storhetstiden gikk Sverige på en sensasjonell måte utenom dette prinsippet — særlig minner vi om den øster-

rikske dessertøren som rømte til Sverige, ble utlevert av den svenske grensevaktet og senere henrettet av tyskerne. Det fins mange slike eksempler som ikke er brakt til almenhetens kjennskap. Fra en tid tilbake er nå imidlertid denne for vårt land kompromiterende utlevering av dessertører opphørt.

Fra folkerettslig synspunkt skulle imidlertid «transittene» av tyske tropper til Tyskland, når disse på grunn av krigsbegivenhetene er havnet i Sverige gi enda større grunn til anmerkning. Det dreier seg allerede om ikke så få soldater som takket være svensk medvirken er sendt fra den ene tyske fronten til den andre. Og til dette kommer at de sendes fra tapte fronter til fronter hvor det ennå kjempes. Det er soldater som ifølge folkeretten skulle være ute av krigens slutt, men som nå med svensk hjelp tillates å forsterke de utmattede tyske stridskreftene.

Det tar allerede til å bli ganske høye tall for denne nye form for «transitt», og ennå representerer de vel bare begynnelsen. Fra Baltikum, hvor flyktende tyske soldater slår seg sammen med quislingene til Sverige, kan det av forklarlige grunner ikke bli tale om

en slik masseinvasjon som nå synes mulig fra Finnland og Nord-Norge. Hvis det lykkes russerne å avskjære den nordlige rettroppen — den sydlige er vel stengt hva tid det skal være — må titusener tyske soldater søke til Sverige for å unngå død eller fangenskap. Skal så disse ventede masser tyskere bare transitteres gjennom Sverige til en ny front? Det er spørsmålet som nå blir brennende aktuelt.

Vi går ut fra at regjeringen ikke ensidig kan frigi tyske soldater, men at de også muligvis gjør en tilsvarende frigivning av Nazitysklands motstandere. Men selv om dette ble tilfelle i noen utstrekning, anser vi fremgangsmåten forkastelig. Det er best for Sverige å følge de internasjonale nøytralitetsreglene. Hvis regjeringen går til en generell suspensjon av disse i det nevnte spørsmål, så fins det ingen annen mulighet enn at det svenske folket sier fra. Belastningen av oss som understøtter av den tyske krigføringen er allerede så veldig at den ikke bør økes ytterligere i krigens sluttfase.

«Ny Dag».

Send avisa videre straks du har lest den. Det er mange som venter på den!

Vi slår — (forts. fra s. 2).

kjenner seg sterkest truet. I Lettland og Litauen er det fullstendig ro De trodde vi skulle begynne med Estland, men vi begynte med Lettland. Vi kriger slik det passer oss. Vi strever ikke bare for å befri byer fra tyskerne, men også for å befri tyskerne for en bitter mangel på forstand: vi begraver dem.

Vi bløffer ikke, vi slår. Vi skralte ikke utover all verden om «tigre» og «pantre». Vi bygde ypperlige tanks som slår «tigrerne». Vi slår ikke på reklametroppen for et våpen, vi produserer det. Vi kom ikke med teatraliske effekter. Vi har ikke uteksperimentert

og bygde robotbomber som kan slå ihjel hundrer kvinner. Vi fantaserer ikke over «psykologiske angrep», vi interesserer oss ikke for tyskernes psyke, men for deres forgjengelige kropp. Og det er denne kropp vi bearbeider. Vi vet at tyskerne ikke lar seg oppdra og vi slåss mot dem, ikke med deklarasjoner, men med granatkaster. Vi angriper så voldsomt fordi vi har blitt trett av tyskerne, vi vil gjøre endelig slutt med dem. Vi vil leve. Det er enkelt, men det er hele hemmeligheten med offensiven vår. Hjertene våre sier «fjerde år». Og vi gjør alt for at det ikke skal bli et femte. Toppene våre sprenger fram med tanken: «det blir kanskje ikke

en fjerde vinter». Vi er grepet av en veldig utålmodighet. Vi går fram fordi vi står ved Tysklands grenser. Vi er på veg dit. Vi skynder oss til møtet med den vidunderligste av alle piker — vi skynder oss til møtet med rettferdigheten. En saret granatkaster sa til meg: «For en ulykke De sier at jeg må ligge en hel måned.» Jeg forsøkte å trøste ham med at de nok klarte seg uten ham. Han svarte meg hissig: «Jeg må til Berlin De har myrdet min hustru Vi går så fort framover fordi at det ikke bare er denne granatkasteren, men oss alle som har et ukuelig behov for å komme til Berlin. Og nå vet vi alle: vi er der snart.

«Fritt Land» reaksjonen (forts. fra s. 1.)

en arbeiderpartiregjering. Men vi går i bresjen for den som landets nåværende lovlige regjering som representerer kontinuiteten i det konstitusjonelle styret av landet vårt.

Mørkemennene spekulerer i folkets reaksjon mot det gamle parti-diplomatiet. Behendig sjonglerer de med ord og framhever at ordningen en tid «kunne få dempet den parti-politiske strid». Hvilken realitet dette innebærer for mørkemennene er å «få dempet» folkets sjølbestemmelsesrett. De gir visse konsesjoner, ja gudbevars, det heter «en fri presse måtte overvåke denne midlertidige regjerings disposisjoner». Det er forlokkende toner. Men den før nevnte Adolf Hitler har sikkert også lært mørkemennene hvor lett det er å kneble en offisiell presse. Ja, kanskje de i så måte har lært en del i Sverige også. Litt har de i det minste allerede vist at de har lært. Samme avis brakte en kunngjøring om at nå var det penger nok. Det var ikke behov for mer pengeinnsamling til den illegale pressa. De klarte ikke dengang å kneble oss andre, fordi det norske folket var våkent og reagerte så avisa måtte ro seg i land med en meddelelse hvor det snakkes om misforståelser og at de hadde ment at de sjøl hadde penger nok.

Hvilke penger er det «Fritt Land» disponerer? Er det judaspenger fra de politiske mørkemennene eller er det våre penger? Det norske folkets penger? Nyter denne avisa i motsetning til oss godt av midlene som landet har stilt til rådighet for heimefrontens kamp? Det er på tide regjeringa setter søkelyset litt blant sine sitfor nærgående «venner».

Vi roper et varsko til regjeringa og til alle oppriktige demokrater om å være på vakt mot mørkemennene. Vi roper også et varsko til våre kolleger i den fri presse om ikke å la seg nytte som blinde redskaper

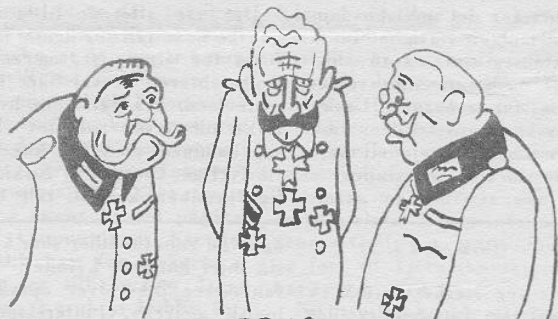
for en snikende reaksjon. Veien fra «Fritt Folk» til «Fritt Land» er ikke lang!

Det norske folket har en eneste interesse i dag. Det er at alle ærlige patriotiske krefter — fra kommunistene til de ytterste konservative — står sammen som én mann i en ubrytelig kampfront mot naziveldet og for å trygge et fritt, demokratisk Norge. Denne fronten er det en plikt for heimefrontens ledelse å trygge og å utbygge videre. Det er i denne fronten vår konge og lovlige regjering vil finne den støtten de trenger i Norge, som sammen med de ærlige patrioter på utefronten vil verne det norske folkestyret.

Send avisa videre straks du har lest den. Det er mange som venter på den!

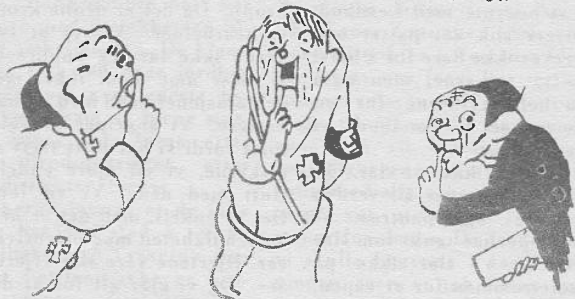
POLAKKER I SVERIGE

Sverige har mange polske flyktingar som har teke seg over frå okkuperte land eller frå Tyskland. Ein stor del av flyktingane har no skipa ein organisasjon som rekna seg å stå under den polske regjeringa i Lublin. Dei opplyser at organisasjonen er upolitisk og har til formål å fremme venskapen mellom Polen og Sovjetsamveldet og drive studie- og opplysningsarbeid om regjeringa i Lublin. Det store fleirtalet er ikkje kommunistar, og i styret står herre ein kommunist av fem. — Elles er den polske legasjonen i Sverige sjølvstøtt fullstendig underavdeling av Londonpolakkene, og den har hittil hatt ei eiga evne til å tvinge landsmenn i Sverige til underkastning under sitt syn. Denne gongen gjekk det ikkje. Men den nye organisasjonen vil arbeide for samling av alle ærlege polakkar.



1918

«Det er på tide vi åpent tilstår vi er slått!»



1944